O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O 'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI

TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI

"Raqamli iqtisodiyot sharoitida fan, ta'lim, madaniyat sohalarida innovatsion texnologiyalarni rivojlantirishda Xotin-qizlarning o`rni"

RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI

MATERIALLARI TO`PLAMI

Termiz-2021

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI

"RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA FAN, TA'LIM, MADANIYAT SOHALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI RIVOJLANTIRISHDA XOTIN-QIZLARNING O`RNI"

mavzusidagi 1-Respublika ilmiy-amaliy anjuman

M A T E R I A L L A R I

2021-yil 6-7 may

МАТЕРИАЛЫ

научно-практической конференции по теме:

" Роль женщин в развитии инновационных технологий в науке, образовании и культуре в условиях цифровой экономики "

6-7 мая 2021 год

Termiz – 2021

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA FAN, TA'LIM, MADANIYAT SOHALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI RIVOJLANTIRISHDA XOTIN-QIZLARNING O`RNI. Ilmiy-amaliy anjuman. Termiz: 2021-yil.

Mazkur to'plamda respublikada mavjud oliy o'quv yurtlari olimlari, xotin-qizlar maslahat kengashi raislari, viloyat Mahalla va oilani qo'llab-quvvatlash boshqarmasi xodimlari, nodavlat tashkilotlar xodimlari, mutaxassislar, stajyor-tadqiqotchi-izlanuvchi, bakalavr va magistrlari, xorijiy davlatlar va MHD olimlari raqamli iqtisodiyot sharoitida fan, ta'lim, madaniyat va tadbirkorlik sohasi rivojiga innovatsion texnologiyalarni qo'llash, arxitektura va qurilish, sanoat, energetika, iqtisodiyot va transport sohalarida innovatsion texnologiyalar va axborot kommunikatsiyalarini tadbiq qilish masalalari, xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda xotin-qizlarni tazyiq va zo'ravonlikdan himoya qilish masalalari, yosh avlodni tarbiyalashda begona g'oyalar, zararli oqimlar va odam savdosi muammolari, ayollar sportini rivojlantirish va ommaviyligini oshirish, oilalarda va ta'lim muassasalarida kitob mutolaasi, mutolaa madaniyati samaradorligini oshirish hamda innovatsion kutubxona yaratish, sanoat, atrof muhit ekologiyasi, energetika va transport sohalarida innovatsion texnologiyalar, axborot kommunikatsiyalari, zamonaviy dasturiy ta'minotlar yaratish va tadbiq, oila institutini rivojlantirishda ilmiy tadqiqotlar ko'lamini oshirish;chet tillarni oilalarda va ta'lim muassasalarida o'rgatish va o'rganishni ommaviylashtirish masalalari va ularning yechimiga doir taklif-mulohazalar o'z aksini topgan.

Anjuman materiallari Termiz davlat universiteti ilmiy-uslubiy kengashining 2021- yil 14 apreldagi № 3-bayonnomasi bilan nashrga tavsiya etilgan.

Mas'ul muharrirlar:
D.S.Hamzayeva – *Universitet Xotin-qizlar kengashi raisasi*
D.R.SHabbazova *– Boshlang'ich ta'lim kafedrasi katta o'qituvisi*

Taqrizchilar:
Zamira Rayimovna Ishanxodjayeva *– tarix fanlari doktori, professor (O'zMU)*
SHoxista To'xtashovna Maxmanazorova *– filologiya fanlari doktori (ScD), dotsent (TerDU)*

To'plamga kiritilgan maqolalarning mazmuni, ilmiy salohiyati va dalillarning haqqoniyligi uchun mualliflar mas'uldirlar.

эмоционал иродавий соҳани тарбиялашда болани, ўқувчини ўзига юклатилган вазифалар устида муттасил ишлашига қатъийликка, мажбуриятларини ҳис этишига, топшириқларни ўз вақтида ва изчил боришига ўргатиш зарур.

Хулоса қилиб айтганда, бу тарздаги тавсия ишларини таълим жараёнига тадбиқ этиш балетмейстрлар ва ўқитувчилар билан ўқувчилар ўртасида вужудга келадиган муаммоларни бартараф этишда қўл келади.

UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA MUSIQA MADANIYATI DARSLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDAGI KAMCHILIKLAR VA MUAMMOLAR

Choriyev Bekzod Bahrom o'g'li

Termiz Davlat Universiteti

Annotatsiya: Mazkur maqolada "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida musiqa madaniyati darslari samaradorligini oshirishdagi kamchiliklar va muammolar va bu nuqsonlarning yechimlari yoritildi.

Kalit so'zlar: Musiqa, integratsiya, madaniyat, master-klass, pedagogika, konsepsiya, attestat, komponent, integrativ, to'garak, san'at.

Ma'lumki, davlatimiz rahbari ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalardagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha 5ta muhim tashabbusni ilgari surgan edi.

Birinchi tashabbus – yoshlarning musiqa, rassomlik, adabiyot, teatr va san'atning boshqa turlariga qiziqishlarini oshirishga, iste'dodini yuzaga chiqarishga xizmat qiladi.

Davlatimiz rahbari joylardagi madaniyat markazlari, musiqa va san'at maktablarining moddiy-texnik bazasi va ulardan foydalanish holatini o'rganib, ularning faoliyatini yaxshilash bo'yicha topshiriqlar berdi.

Madaniyat vazirligi va Xalq ta'limi vazirligiga hokimliklar bilan birgalikda tuman (shahar) madaniyat markazlari va umumta'lim maktablarida yoshlarning qiziqishlaridan kelib chiqib, qo'shimcha 1,5 mingta to'garak tashkil etish vazifasi

qo'yildi. Tashabbuskor iste'dodli yoshlar va mahalliy homiylarni jalb etgan holda, madaniyat markazlarida badiiy-havoaskorlik jamolari, yoshlar teatr-studiyalari va "Yoshlar klublari" tashkil qilish zarurligi ta'kidlandi. Atoqli san'atkor va iste'dodli ijodkorlarni tumanlardagi madaniy ishlarga ko'makchi sifatida biriktirish yaxshi natija berayotganini inobatga olinib, bu tajribani butun Respublikga yoyish bo'yicha ko'rsatmalar berildi. Unga muvofiq, taniqli artislar tuman va shaharlarga ijodiy maslahatchi sifatida biriktirilib, o'sha joylarda madaniyat va san'atni rivojlantirishga ma'sul bo'ladi, tuman va shaharlar hokimlari esa ushbu ishlarga moddiy va tashkiliy jihatdan yordam beradi.

Musiqa va san'at sohasida oliy ma'lumotli kadrlarni ko'paytirish masalasiga ham e'tibor qaratildi.[44]

Xalqimiz yaratgan qadryatlarning noyob usuli hisoblangan musiqa har sohada, chunonchi, ta'lim-tarbiya, mehnat va ijtiomoiy munosabatda ma'lum darajada o'z ifodasini topgan.[45]

Umumiy o'rta ta'limning maqsadi ishtirokchilarni madaniy va maishiy, xalq xo'jaligining turli sohalarida faoliyat ko'rsatish uchun zarur bo'lgan fan asoslarining tizimli bilimlari, mahorat va malaka bilan qurollashtirishdan hamda maxsus ta'lim olish (kasb-hunar, texnik, o'rta, oliy)imkoniyatini yaratishdan iboratdir. O'zbekistonda majburiy, bepul, muddati 9 yildan iborat bo'lgan umumiy o'rta ta'lim mavjud bo'lib, u boshlang'ich (1-4-maktab sinflari) va o'rta (5-9-maktab sinflari) ta'limga bo'lingan. Umumiy o'rta ta'lim kerakli bilim hajmi, mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, tashkiliy mahorat va amaliy tajriba poydevori qo'yib, boshlang'ich professional yo'nalishni va ta'limning keying pog'onasini tanlashda ko'maklashadi.

Umumiy o'rta talim boshlang'ich talimning mantiqiy davomi bo'lsa ham, tarkibiy sifatiga va o'qitish uslubiga ko'ra farq qiladi. Umumiy o'rta talim ishtirokchining ijtimoiy mavqeini belgilab olishga bo'lgan ishtiyoq, qiziqish va qobiliyatlarini, uning shaxs bo'lib shakllanishini taminlaydi. O'quvchi o'rta

[44] O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev raisligida 2019-yil 19-mart kuni yoshlarga e'tiborni kuchaytirish masalalariga bag'ishlangan videoselektor yig'lishidan http/uzembassy.kz
[45] Karimov I.A. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q T. "Sharq" nashryoti-matbaa konsern bosh tahririyati 1998. -32-bet.

maktabda fan asoslari bo'yicha tizimli bilimlarni oladi. Talim jarayonida keng dunyoqarash shakllanishi va ijodiy fikrlash qobiliyati paydo bo'ladi. Xalqning boy manaviy va madaniy me'rosi bilan tanishtirib borish orqali bolada atrofdagi olamga bo'lgan g'amxo'rlik hissi uyg'otib boriladi. O'rta maktab o'quvchilar uchun maktab fanlarini mustaqil o'rganishga keng imkoniyatlar yaratib beradi. O'rta talimning tarkibiy qismiga majburiy va qo'shimcha komponentlar kiradi.

Majburiy komponent davlat talim standartlari bilan aniqlanadi va ishtirokchining minimal kerakli tayyorgarlik darajasini belgilaydi. Uning muvaffaqiyati o'rta talim muassasalari tomonidan kafolatlanadi. Bu komponent davlat va jamiyat buyurtmasi, shaxsning qiziqish va talabi asosida belgilanadi.

Qo'shimcha komponent ishtirokchining talab va qobiliyatidan, maktabning moddiy-texnik va kadrlar bilan taminlanganlik darajasidan, hududning ijtimoiy iqtisodiy rivojlanishiga bo'lgan talablardan kelib chiqqan holda belgilanadi. Qo'shimcha o'quv vazifalar hajmi Xalq Ta'lim Vazirligi tomonidan belgilangan normativlar asosida taqsimlanadi. Maktabning o'quv tarbiyaviy ishlari, Xalq Talim Vazirligi tomonidan tasdiqlangan, Bazisli o'quv rejasi va umumiy o'rta ta'limning o'quv dasturlari orqali amalga oshiriladi.

O'quv fanlari, umumiy talim dasturlari ro'yxati, o'quv vaqtining davomiyligi bazaviy o'quv reja va umumiy o'rta talimning davlat talim standartlari bilan belgilanadi.

Umumiy o'rta ta`lim qatnab o'qish va bitiruvchilarning yakuniy attestatsiyasi orqali amalga oshiriladi. Bitiruvchilarga davlat attestatlari, alohida muvoffaqiyatlarga erishganlarga esa imtiyozli attestatlar beriladi.[46]

Zeroki muhtaram prezidentimiz Namangandagi bo'lgan tashriflarida: "O'zligimizni anglash nuqtai nazaridan madaniyat sohasiga urg'u berib, umaman olganda attestat olishni hammamiz o'rganganmiz masalan: fizika, matematika bo'yicha baho bo'ladi. Endi attestatda har bir maktabni 11-sinfini tugatgan bolalarimizni bitta cholg'u asbobini o'rgangan degan bahosi qo'yiladi.[47]

[46] Umumiy o'rta ta'lim tushunchasi. Internet saytlari: Info.ziyonet.uz
[47] O'zbekiston Respublikasi prezidentining Namangan viloyatiga tashriflari yakunidagi majlisda madaniyat sohasiga e'tibor qaratish bo'yicha nutqlaridan. https://t.me/madaniyatvazirligi.

Muhtaram Prezidentimizning ushbu nutqlaridan kelib umumiy o'rta ta'lim maktablarida "musiqa madaniyati" darslarini samaradorligini oshirish hamda integrativ dars o'tish jarayonlariga alohida urg'u berish joizdir. Bu borada umumiy o'rta ta'lim maktablarida anchagina ishlar olib borilmoqda. Ammo bu ishlarning natijalari qoniqarli darajada deb bo'lmaydi. Maktabdan tashqari musiqiy to'garaklar mavjud bo'lib, ularning faoliayati arzigulik bir nuqtaga borib yetganicha yo'q. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida musiqa madaniyati darslarini integratsiyalashda anchagina muammolar mavjud:

1. Umumiy o'rta ta'lim maktablaridagi musiqa madaniyati darsliklaridagi o'quvchi yoshlarga uchun berilgan ijro dasturlari sinfiga va yoshiga mos emas;

2. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida cholg'u asboblari bilan yetarlicha ta'minlanmaganligi ya'ni moddiy texnik bazaga kiritilmaganligi;

3. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida cholg'u ijrochiligi bo'yicha videodarsliklar elektron tizimi shakllanmaganligi;

4. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida "musiqa madaniyati" darslarini o'tishda yetarli malakaga ega bo'lgan yetuk pedagog va mutaxasislarning jalb etilmaganligi.

Albatta yuqoridagi kamchilik va muammolarni yechishda biron-bir natijaga tezda erishish mushkul. Bu nuqsonlarni yechimi sifatida quyidagi masalalarga e'tibor qaratish lozim:

1. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida musiqa madaniyati repertuarlariga alohida e'tibor qaratish lozim;

2. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida cholg'u ijrochiligi bo'yicha o'z kasbining yetakchi muataxasisi hisoblanmish pedagog hamda ijrochilar orqali online va offline master-klass darslarini tashkillashtirish;

3. Cholg'u ijrochiligi turlari bo'yicha video darsliklar hamda elektron darsliklar majmuasini yaratish;

4. Musiqa madaniyati darslarining o'qitilishida konsepsiya ishlab chiqilishi lozim;

5. Maktabdan tashqari musiqa to'garaklarida cholg'u ijrochiligi bo'yicha oliy o'quv yurtlarida ta'lim berayotgan mutaxasis o'qituvchilarni jalb qilish hamda

bolalarni qiziqishlaridan kelib chiqqan holda o'zlari xoxlagan cholg'uni o'rganishlari uchun shart-sharoitlar yaratilishi lozim;

6. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida musiqa madaniyati hamda san'at sohasida alohida iqtidor sohib hamda sohibalarini bolalar musiqa maktablariga jalb etish.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Апраксина Р.А. Методики музыкального воспитания в школе. – Москва: Просвешение, 1983. – 294 с.

2. Xo'jayeva M. Musiqa idroki va uni rivojantirish // Xalq ta'limi – Toshkent, 2005. - №1. – 122-123-betlar

3. Bo'lajak musiqa o'qituvchilarini usta hofizlar an'anasi misolida tarbiyalash. (To'plam.Musiqada ta'lim va tarbiya birligi). – Toshkent: TDPU, 1996. – B. 52-57.

4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Davlat ta'lim standartlarini ishlab chiqish va uzluksiz ta'lim tizimiga tadbiq etish to'g'risida"gi qarori//Xalq so'zi. – Toshkent, 1998. – 5-may.

5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Umumiy o'rta ta'limning Davlat ta'lim standartlarini tasdiqlash to'grisida"gi qarori//Ta'lim taraqqiyoti. – T.:1999. - №1. – B. 3-5.

Internet saytlari:

1. Uz.m.wikipedia.org

2. Lex.uz

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev raisligida 2019-yil 19-mart kuni yoshlarga e'tiborni kuchaytirish masalalariga bag'ishlangan videoselektor yig'lishidan http/uzembassy.kz

4. Karimov I.A. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q T. "Sharq" nashryoti-matbaa konsern bosh tahririyati 1998. -32-bet.

5. Umumiy o'rta ta'lim tushunchasi. Internet saytlari: Info.ziyonet.uz

6. O'zbekiston Respublikasi prezidentining Namangan viloyatiga tashriflari yakunidagi majlisda madaniyat sohasiga e'tibor qaratish bo'yicha nutqlaridan. https://t.me/madaniyatvazirligi.

МУНДАРИЖА

1.	**СЎЗ БОШИ.** *Мараҳимов А.Р. Термиз давлат университети ректори*	3
2.	**ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ХОТИН-QИЗЛАРНИНГ РОЛИНИ ОШИРИШ ВА ГЕНДЕР ТЕНГЛИК МАСАЛАЛАРИ.** *О.Р.Жамолдинова – педагогика фанлари доктори, профессор. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг маслаҳатчиси.*	5
3.	**ЗАМОНАМИЗ QАҲРАМОНЛАРИ.** *Зулфия Мўминова - шоира, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси*	16
4.	**ХОТИН-QИЗЛАР ИЖТИМОИЙ - СИЁСИЙ ЖАРАЁНЛАРНИНГ ФАОЛ ИШТИРОКЧИСИГА АЙЛАНМОG'И КЕРАК.** *Турсунова Бибиражаб (Жиззах политехника институти)*	22
5.	**ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ – КАК ОСНОВА УНИВЕРСИТЕТОВ БУДУЩЕГО.** *Ишанходжаева З.Р. (НУУз им. Мирзо Улугбека)*	25
6.	**HAYOTNING ASOSI VA MILLATNING KELAJAGI AYOLDIR.** *Dilbar Normurodova (Термиз)*	31
	1-sho'ba: **RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA FAN, TA'LIM, MADANIYAT VA TADBIRKORLIK SOHASI RIVOJIGA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH**	
7.	**RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TA'LIMDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASHNING ZAMONAVIY IMKONIYATLARI.** *Muxtorova L.A. (TerDU)*	34
8.	**ВЛИЯНИЕ СЕЗОННОСТИ НА ТУРИСТИЧЕСКУЮ ОТРАСЛЬ РЕГИОНА.** *Хамзаева Д.С. (ТерГУ)*	39
9.	**BOR GURUHI ELEMENTLARI MAVZUSINI O'QITISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING O'RNI.** *Muqimova G.J.(TerDU), Zaripova R.Sh.(TDFI), Ibragimova A.X.(TerDU), O'rozova O'.F.(TerDU)*	45
10.	**МАҲАЛЛИЙ ХОМ АШЁ АСОСИДА МОДИФИКАЦИЯЛАНГАН ОЛТИНГУГУРТЛИ БЕТОН ОЛИШ ЖАРАЁНИНИ ЎРГАНИШ ВА ФИЗИК-МЕХАНИК ХУСУСИЯТЛАРИНИ ТАҲЛИЛ QИЛИШ.** *Аманова Н.Д.(ТерДУ) , Шавкатова Д.Ш. (QМИИ), Худойбердиева С.Р. (ТерДУ)*	49
11.	**TA`LIM TIZIMIDAGI INNOVATSIYALAR: MUAMMO VA YANGILIKLAR.** *Djamalova Z.SH. (TerDU)*	52
12.	**ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ЎҚИТИШНИНГ КОМПЬЮТЕРЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ.** *Зиякулова Ш.А. (ТерДУ)*	55
13.	**СВАДЕБНЫЙ ТУРИЗМ КАК ПЕРСПЕКТИВНЫЙ ВИД ТУРИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ.** *Кобилова З.Б. (ТерГУ)*	59

14.	**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ С ЦЕЛЬЮ ПОВЫШЕНИЯ ПОЗНАВАТЕЛЬНОГО ИНТЕРЕСА К ИЗУЧЕНИЮ ЯЗЫКА.** *Саидова С. (ТерГУ)*	**64**
15.	**ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАНИШ ШАРОИТИДА МИЛЛИЙ МАНФААТЛАРНИ МАФКУРАВИЙ ЖИҲАТДАН ҲИМОЯ ҚИЛИШНИНГ ФАЛСАФИЙ ЖИҲАТЛАРИ.** *Холмирзаева М.А. (СамДУ)*	**71**
16.	**POLIETILENTEREFTALATNI DIMETILGLIOKSIM BILAN MODIFIKATSIYALAB,KOMPLEKS HOSIL QILUVCHI SORBENT SINTEZI VA UNING TADQIQOTI.** *Jabborova X.A. (TerDU)*	**77**
17.	**МИЛЛИЙ ҲУНАРМАНДЧИЛИККА ОИД КРЕАТИВ ҚОБИЛИЯТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ФАОЛИЯТИГА ЙЎНАЛТИРИЛГАН ПЕДАГОГИК ЖАРАЁННИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ЖИҲАТЛАРИ.** *Орипова Ф.М. (ЖПИ), Мукумова Ф.Х. (ТерДУ)*	**81**
18.	**ТАЪЛИМ, ФАН ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТИЗИМИНИ ИНТЕГРАЦИЯЛАШТИРИШ ОРҚАЛИ МАМЛАКАТ ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТИНИ ТАЪМИНЛАШ ОМИЛЛАРИ.** *Собитова Р.С. (ТерДУ), Саҳиева З.Т. (Сурхандарё вилояти ХТБ)*	**85**
19.	**ОИЛАВИЙ ТАДБИРКОРЛИК ҚИЛИШДА ХАЛҚ ҲУНАРМАНДЧИЛИГИНИНГ ЎРНИ.** *Жўраниёзова Р.Б. (ТерДУ)*	**91**
2- sho'ba: ARXITEKTURA VA QURILISH, SANOAT, ENERGETIKA, IQTISODIYOT VA TRANSPORT SOHALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VA AXBOROT KOMMUNIKATSIYALARINI TADBIQ QILISH MASALALARI		
20.	**СУРХОН ВОҲАСИ ДЎППИДЎЗЛИГИ ТАРИХИ ВА УНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ.** *Эргашева С.А. (ТерДУ)*	**96**
21.	**ТИЖОРАТ БАНКЛАРИНИНГ ЛИКВИДЛИЛИК МУАММОСИНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ЙЎЛЛАРИ.** *Ханалиев Б.Б., Жумазода Абдулатиф (ТерДУ)*	**103**
22.	**ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ДЕПОЗИТЛАРИНИНГ ЕТАРЛИЛИГИНИ БАҲОЛАШ.** *Гадоев С.Ж., Жумазода Абдулатиф (ТерДУ)*	**106**
23.	**МОНЕТАР ИНСТРУМЕНТЛАРНИНГ МАРКАЗИЙ БАНК ПУЛ-КРЕДИТ СИЁСАТИДАГИ ЎРНИ** *Гадоев С.Ж., Ортиқов К.К., Жумазода Абдулатиф (ТерДУ)*	**109**
24.	**ФИНАНСОВЫЙ ПОТЕНЦИАЛ НЕСЕЛЕНИЯ СУРХАНДАРЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ КАК ФАКТОР СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ.** *Буранова Л.В. (ТерГУ)*	**114**
25.	**SORBENTLAR GIDROMETALLURGIYA VA ISHLAB**	**119**

	CHIQARISHDAGI O'RNI VA TADQIQOTI. *Rashidova G.E., O'rozova S.A. (TerDU)*	
26.	**YENGIL SANOATNI YANADA RIVOJLANTIRISH VA TAYYOR MAHSULOTLAR ISHLAB CHIQARISHNI RAG'BATLANTIRISH ORQALI XOTIN-QIZLAR BANDLIGINI TA'MINLASH.** *Radjapova D.A. (TerDU)*	**122**
27.	**CHEGARAVIY QATLAM TURG'UNLIGI MUAMMOSINI YECHISHDA CHEBISHEV KO'PHADLARIDAN FOYDALANISH.** *G'affarova M. (TerDU)*	**125**
28.	**O'ZBEKISTONDA GULCHILIKNI RIVOJLANTIRISH VA LANDSHAFT ARXITEKTURASIGA TADBIQ ETISH.** *Beknazarova M.N. (TerDU)*	**129**
29.	**ZAMONAVIY TARBIYACHINING KASBIY KOMPETENTSIYASI VA ZAMONAVIY TARBIYACHINING TA'LIM BERISH JARAYONIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANA OLISHI HAQIDA** *Bekmatova H. (TerDU)*	**135**
30.	**САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ МАҲАЛЛИЙЛАШТИРИШ- ИМПОРТНИ КАМАЙТИРИШ ОМИЛИ.** *Собитова Р.С., Нарзуллаева М.Ф. (ТерДУ)*	**138**
31.	**ЎҚУВЧИЛАРНИ МИЛЛИЙ ҲУНАРМАНДЧИЛИККА ОИД КРЕАТИВЛИК ҚОБИЛИЯТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ПЕДАГОГИК ШАРТ-ШАРОИТЛАРИ.** *Холёрова А.П. (ТерДУ)*	**143**
	3-sho'ba: XOTIN-QIZLAR VA ERKAKLAR UCHUN TENG HUQUQ HAMDA XOTIN-QIZLARNI TAZYIQ VA ZO'RAVONLIKDAN HIMOYA QILISH MASALALARI	
32.	**РАҲБАР ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ЗАМОНАВИЙ ҚИЁФАСИ.** *Я.А.Абдуллаева тарих фанлари доктори, доцент, С.Р.Бойназарова катта ўқитувчи, А.О.Муртазинова талаба*	**147**
33.	**ОДОБ - ИНСОН ЗИЙНАТИ.** *Кодирова Р.Т. (ТИҚХММИ)*	**150**
34.	**МЕСТО И РОЛЬ ЖЕНЩИНЫ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.** *Умарова Ф.Н. (ТИИИМСХ)*	**155**
35.	**ЗУЛФИЯ МЎМИНОВА ИЖОДИДА АЁЛЛАРГА ЭҲТИРОМ.** *Нормуродова Н. (ТерДУ)*	**161**
36.	**СОҒИНЧ СУКУНАТИ ВА АЁЛ МАТОНАТИ.** *Саидова С. (ТерДУ)*	**163**
37.	**ФУҚАРОЛАРДА ХУҚУҚИЙ ОНГ ВА ХУҚУҚИЙ МАДАНИЯТНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРИ.** *Холмирзаева М., Мирзалиева Б. (ТерДУ)*	**167**
38.	**ЭРТА ТУРМУШГА ЧИҚИШ ВА УНИНГ САЛБИЙ ОҚИБАТЛАРИ.** *Ниёзова О.А. (ТерДУ)*	**172**
39.	**ЎЗБЕКИСТОНДА АЁЛЛАРНИНГ ЖАМИЯТДАГИ ЎРНИНИ МУСТАҲКАМЛАШДАГИ ИСЛОҲАТЛАР.**	**175**

	Ражабова С. (ТерДУ)	
4-sho'ba: YOSH AVLODNI TARBIYALASHDA BEGONA G'OYALAR, ZARARLI OQIMLAR VA ODAM SAVDOSI MUAMMOLARI		
40.	**MA'NAVIYATGA TAHDID – KELAJAKKA TAHDID.** *Normurodova Dilbar (Termiz)*	**181**
41.	**ОИЛАДА УМУМИНСОНИЙ ҚАДРИЯТЛАРНИ ТАРҒИБ ҚИЛИШНИНГ АҲАМИЯТИ.** *Мелиқулова М.А., Каримов Ж. (ТДТУ Термиз филиали)*	**185**
42.	**IBN SINO FARZANDLAR TARBIYASI HAQIDA.** *Shabbazova D. (TerDU)*	**192**
43.	**MAKTABGACHA TA'LIMDA RIVOJLANTIRUVCHI ERKIN FAOLIYAT- FAOL SHAXS SHAKLLANISHI OMILIDIR.** *Norbosheva M.,Abdumajitova S. (TerDU)*	**196**
44.	**НЕГАТИВНОЕ ВЛИЯНИЕ КОМПЬЮТЕРА И ИНТЕРНЕТА НА ЗДОРОВЬЕ ДЕТЕЙ.** *Бегимкулова Г.О. (Ташкентская медицинская академия Термезский филиал)*	**202**
45.	**АЁЛЛАРНИ МУТААССИБ ШАХСЛАР ТОМОНИДАН ПСИХОЛОГИК ТАЪСИРГА СОЛАЁТГАН ОМИЛЛАР.** *Холмуротова Ш.М., Абдубасирова Р.А. (ТерДУ)*	**207**
46.	**МУЗЕЙЛАР ТАРБИЯ ВОСИТАСИ СИФАТИДА .** *Самиева С., Ҳожимуродова Р. (ТерДУ)*	**212**
47.	**PEDAGOGIK TARBIYACHI VA BOLA ORASIDAGI MULOQOT. TARBIYA MASALALAR.** *Muhammadieva M.N. (TerDU)*	**216**
5-sho'ba: AYOLLAR SPORTINI RIVOJLANTIRISH VA OMMAVIYLIGINI OSHIRISH		
48.	**AYOLLAR SPORTINING BIR QANCHA TURLARINI RIVOJLANTIRISHNI TA'LIM TIZIMIDA QO'LLASHNING NAZARIY ASOSLARI.** *Abdurasulova K. (TerDU)*	**221**
6-sho'ba: OILALARDA VA TA'LIM MUASSASALARIDA KITOB MUTOLAASI, MUTOLAA MADANIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH HAMDA INNOVATSION KUTUBXONA YARATISH		
49.	**KITOBXONLIK MADANIYATINI YUKSALTIRISHDA MAMLAKATIMIZDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN ISLOHOTLAR.** *Hamzayeva D.S., Ashurova M. (TerDU)*	**226**
50.	**OILADA KITOB MUTOLAASINI SHAKLLANTIRISH VA YOSH AVLODNI MILLIY RUHDA TARBIYALASHDA SHOIRA ZULFIYA MO'MINOVA SHE'RIYATIGA MUROJAAT.** *Abdujabborova X.R. (O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti)*	**232**
51.	**ODIL YOQUBOV ROMANLARIDA QAHRAMON NUTQI (MONOLOG) ICHKI DUNYO IFODASI O`RNIDA.** *Ergasheva D.A. (TerDU)*	**238**

52.	**AYOL MATONATI YOXUD “SOMON YO‘LI”GA CHIZGILAR** *Kozimova Z.I.(O‘zbekiston davlat san’at va madaniyat instituti)*	245
53.	**MUTOLAA MADANIYATI -YOSHLAR MA'NAVIYATINI SHAKLLANTIRISH OMILI.** *Shukurova B.B., Boltayev S. (I.A.Karimov nomidagi TDTU Termiz filiali)*	249
54.	**MAKTABGACHA TA’LIM MUASSASALARI TARBIYALANUVCHILARINING BADIIY ADABIYOTGA BO’LGAN QIZIQISHLARINI UYG’OTISH.** *Xolboyeva G., Jumayeva M. (TerDU)*	255
55.	**БОЛАЛАРГА КРЕАТИВ ЎҚИШ МАДАНИЯТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ОИЛАНИНГ ЎРНИ.** *Ҳайитова Ф.А. (ТерДУ)*	257
56.	**ҚАДРИЯТЛАР АСОСИДА БОШЛАНҒИЧ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ САВОДХОНЛИГИНИ ОШИРИШ.** *Шаббазова Д.Р. (ТерДУ)*	261
57.	**ТАЛАБАЛАРДА КОППИНГ СТРАТЕГИЯ ВА КАСБИЙ ШАКЛЛАНИШ ХУСУСИЯТЛАРИ.** *Алмарданова С.Б. (ТерДУ)*	265
58.	**ШАХСНИНГ ЎЗ-ЎЗИНИ АНГЛАШ ФЕНОМЕНИ** *Мамараджабова Б.А. (ТерДУ)*	269
59.	**БАҒРИКЕНГЛИК ХУСУСИЯТЛАРИНИ ХАДИСЛАР АСОСИДА ШАКЛЛАНТИРИШ.** *Сатторова М.Д. (ТерДУ)*	273
60.	**КИТОБГА МЕҲР - ОИЛАДАН БОШЛАНАДИ.** *Умарова Ш. (ТИҚХММИ)*	277
61.	**KITOBXONLIK MADANIYATI-DAVR TALABI YOHUD KITOB-MA’NAVIYAT KO’ZGUSI.** *Abduhalimova Y.N. (TerDU)*	281
62.	**BOSHLANG’ICH SINF O’QUVCHILARINING KITOBXONLIK MADANIYATINI MAKTAB VA OILA HAMKORLIGIDA SHAKLLANTIRISH.** *Rahmatillayeva M.D. (TerDU)*	285
63.	**OILA KITOBXONLIGI - MA’NAVIYAT KO’ZGUSI.** *Ziyaqulova M. (TerDU)*	290
64.	**FACTORS AFFECTING FAMILY STRENGTH AND WAYS TO ELIMINATE THEM.** *Matatkobilova Sh.A. (TerSU)*	293
65.	**БАДИИЙ АСАРЛАРДА АЁЛ РУҲИЯТИ ТАСВИРИ.** *Ашурова Н. (Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат Ўзбек тили ва адабиёти университети)*	298
66.	**КИТОБХОНЛИК — ИНСОННИНГ ҚАЛБ ГАВҲАРИ.** *Бегимова М. (ТИҚХММИ)*	303
67.	**KITOB MA’NAVIYAT SARCHASHMASI.** *Qodirova D.N. (TerDU)*	306
68.	**O'QUVCHILAR MA’NAVIYATINI SHAKLLANTIRISHDA KITOBXONLIKNING O’RNI VA ROLI.** *Qo’yliyeva F.U. (TerDU)*	310
69.	**ШАРҚ МУТАФАККИРЛАРИНИНГ ТАРБИЯ ҲАҚИДАГИ ҚАРАШЛАРИ.** *Абдумуратова С. (ТерДУ)*	312

70.	**KITOBXONLIK MADANIYATI.** *Abdunazarova Z.A. (TerDU)*	315
71.	**OILALARDA VA TA'LIM MUASSASALARIDA KITOB MUTOLAASI, MUTOLAA MADANIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING PEDAGOGIK - PSIXOLOGIK TALQINI.** *Eshboyeva S.Q. (TerDU)*	318
72.	**КИТОБ МАЪНАВИЯТ КЎЗГУСИ.** *Абдумуратова С. (ТерДУ)*	323
73.	**ЗАМОНАВИЙ ТАЪЛИМДА ЎҚУВЧИЛАР КРЕАТИВЛИГИНИ СХЕМАЛАР ОРКАЛИ РИВОЖЛАНТИРИШ.** *Qулмаматова Х. (ТерДУ)*	325
7-sho'ba: SANOAT, ATROF MUHIT EKOLOGIYASI, ENERGETIKA VA TRANSPORT SOHALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR, AXBOROT KOMMUNIKATSIYALARI, ZAMONAVIY DASTURIY TA'MINOTLAR YARATISH VA TADBIQ		
74.	**ИЗУЧЕНИЕ РАДИОНУКЛИДОВ СЕРОБЕТОНА И ПОРТЛАНДЦЕМЕНТА.** *Аманова Н.Д. (ТерДУ), Шавкатова Д.Ш. (QарИЭИ), Махмудова Ю.А. (НУ Узбекистана)*	331
75.	**ИНСОН ВА ЭКОЛОГИК ТАРБИЯ.** *Бойназарова С., Муртазинова А. (ТошДАУ Термиз филиали)*	334
76.	**ЎЗБЕКИСТОНДА ЭКОЛОГИК МУАММОЛАР ВА УЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИШ.** *Аннаева З. (ТерДУ)*	337
77.	**TEXNOLOGIYA DARSLARIDA ZAMONAVIY INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR: "SWOT" TAHLILI VA CASE STUDY METODLARI.** *To`rayeva S. (Termiz shahar 8-maktab)*	344
78.	**РОЛЬ И МЕСТО ИНФОРМАТИЗАЦИ И ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ В ШКОЛЕ.** *Джамалова З.Ш. (ТерГУ)*	348
79.	**ИЗУЧЕНИЕ СВОЙСТВ НОВОГО МОДИФИЦИРОВАННОГО СЕРОБЕТОНА.** *Хайитова Ж.М. (ТерДУ)*	351
80.	**LOKAL SPLAYN-FUNKSIYA HAQIDA.** *Ibragimova M.K. (TerDU)*	354
81.	**НАНОТЕХНОЛОГИЯ ИСТИQБОЛЛАРИ ВА КУТИЛАЁТГАН НАТИЖАЛАР.** *Эшqурбонова М.Б. (ТерДУ)*	359
8-sho'ba: OILA INSTITUTINI RIVOJLANTIRISHDA ILMIY TADQIQOTLAR KO'LAMINI OSHIRISH;CHET TILLARNI OILALARDA VA TA'LIM MUASSASALARIDA O'RGATISH VA O'RGANISHNI OMMAVIYLASHTIRISH		
82.	**ОИЛАВИЙ МУНОСАБАТЛАРНИНГ ПСИХОЛОГИК МУАММОЛАРИ.** *Шарафутдинова Х.Г. (ТерДУ)*	363
83.	**ОИЛАВИЙ АЖРИМЛАР ПРОФИЛАКТИКАСИ: МИЛЛИЙ ТАЖРИБА.** *Эрйигитова Л. (И.Каримов номидаги ТДТУ Термиз филиали)*	368
84.	**АБУ ИСО ТЕРМИЗИЙ ҲАДИСЛАРИНИНГ ОИЛА ТАРБИЯСИДАГИ ЎРНИ.** *Аманова Н.Д. (ТерДУ)*	377

	Маҳмудова Ю.А. (ЎзМУ)	
85.	**METHODS OF TRANSLATING LEGAL TERMS.** *Pulatova U.S. (Andijan state medical institute)*	**380**
86.	**ОИЛА –ДЕВОРСИЗ ҚЎРҒОН.** *Умарова И.А. (Жиззах)*	**385**
87.	**ОИЛА ВА НИКОҲ МУСТАҲКАМЛИГИ-ДАВЛАТ ВА ЖАМИЯТ МУСТАҲКАМЛИГИ.** *Самиева С. (ТерДУ)*	**393**
88.	**ОИЛАГА ИЖТИМОИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ.** *Хушвақтова Н. (Андижон)*	**397**
89.	**ЎҚУВЧИ ЁШЛАРДА ОНГ, МИЛЛИЙ ТАФАККУРНИ ЎСТИРИШНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ УСУЛ ВА ВОСИТАЛАРИ.** *Закирова З.А. (ТерДУ)*	**405**
90.	**BOSHLANG'ICH SINF TEXNOLOGIYA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING IJODIY FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATI.** *Yakibova D. Sh. (TerDU)*	**410**
91.	**OILA MANAVIYATINI YUKSALTIRISH – SOG'LOM BOLA VA BARKAMOL AVLODNI TARBIYALASHNING ASOSIY OMILI.** *O'roqova Sh.S. (TerDU)*	**414**
92.	**ЗУЛЛИСОНАЙН ШОИР ЖАЪФАР МУҲАММАД ТЕРМИЗИЙ ШЕЪРЛАРИДА ФАЛСАФИЙ ҚАРАШЛАР.** *Қурбоналиева М. (ТерДУ)*	**420**
93.	**BOSHLANGICH SINF O'QUVCHILARINING IJODIY FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH YO`LLARI.** *Uralova M. (TerDU)*	**426**
94.	**ШАХС ДЕСТРУКЦИЯСИНИ БАРТАРАФ ЭТИШДА ПСИХОТЕРАПИЯНИНГ ЎРНИ.** *Қулмаматова Ф. (ТерДУ)*	**430**
95.	**O`ZBEKISTON TASVIRIY SAN'ATIDA AYOL OBRAZI.** *Muhammadiyeva Z. (TerDU)*	**433**
96.	**OILA - MAKTABGACHA TA'LIM YOSHDAGI BOLA UCHUN BIRINCHI IJTIMOIY MUHITDIR.** *Xolboyeva G., Norqobilova G. (TerDU)*	**438**
97.	**OILA-DAVLAT ICHIDAGI KICHIK BIR DAVLAT.** *Odilov S. (TerDU)*	**440**
98.	**ЎЗБЕК ХАЛҚ ОҒЗАКИ ИЖОДИДА ЭТНИК МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАР.** *Ахмедова Г.Ў. (ТерДУ)*	**443**
99.	**INGLIZ TILI FANINING O'QITISH TURLARI.** *Salimova Z.K. (TerDU)*	**448**
100.	**ИНТЕНСИВ МЕТОДЛАРНИ ИНГЛИЗ ТИЛИНИ ЎҚИТИШДА ҚЎЛЛАШ.** *Ибрагимов Х.И., Салимова З.К. (ТерДУ)*	**451**
101.	**БАРКАМОЛ АВЛОД ТАРБИЯСИДА МУТОЛАА ВА КИТОБХОНЛИКНИНГ ЎРНИ.** *Кодирова Р.Т. (ТИҚХММИ)*	**456**
102.	**БЕШ ТАШАББУС ИЗИДАН.** *Бектурсинова Г. (Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти магистри)*	**463**

103.	**ЎҚУВЧИЛАРНИ РАҚС САНЪАТИГА БЎЛГАН ИЖОДИЙ ҚОБИЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА КЎРСАТМА ВА ТАВСИЯЛАР.** *Муратова С. Ч. (ТерДУ)*	**468**
104.	**UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA MUSIQA MADANIYATI DARSLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDAGI KAMCHILIKLAR VA MUAMMOLAR.** *Choriyev B.B. (TerDU)*	**471**
105.	**ХОТИН-ҚИЗЛАР СПОРТИНИНГ ОММАВИЙЛАШИШИ ВА РИВОЖЛАНИШИ.** *Даниева Я.Ч., Бердиева Х.К. (ТерДУ)*	**476**
106.	**МАТЕМАТИК МАСАЛАЛАРНИ ЕЧИШДА ФАНЛАРАРО БОҒЛАНИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ (математик масалаларни физик қонуниятлар асосида ечиш мисолида)** *Бабаева М.Ф. (ТерДУ)*	**485**
107.	**YOSHLARDA EKOLOGIK XAVFSIZLIK MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHGA DOIR MASALALARDA INNOVATSION YONDASHUV.** *Muxtorova L.A. (TerDU)*	**494**
108.	**TARBIYA PARADIGMALARI TURLARI VA ULARNING AHAMIYATI.** *Xolmo`minova O. J. (TerDU)*	**500**

“RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA FAN, TA’LIM, MADANIYAT SOHALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI RIVOJLANTIRISHDA XOTIN-QIZLARNING O`RNI”

mavzusidagi ilmiy–amaliy anjuman
MATERIALLARI
(2021-yil 6-7-may, Termiz shahri)

Mas’ul muharrirlar: **D.Hamzayeva, D.SHabbazova**

Texnik muharrir: M.Ismoilov, A.Vyalshin, S.Temirova

Musahhih: F.Xolmurodova, B.Djo’rayev, M.Nazarova

Bosishga 2021-yil 2-mayda ruxsat etildi. Bichimi 60x84 1/16 ofset qog’ozi. Times TAD garniturasi. SHartli bosma tabog’i 16. Adadi 100 nusxa.

Bosmaxona manzili:
“Termiz Muxammad-Alibek” bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: termiz shahri, Shukrona ko’chasi, 20/8-uy.